

BETWEEN BETWEEN

UNGATUR

LÄRARHANDLEDNING

Hej Lärare! Välkomna till UngaTurs föreställning BETWEEN. I det här häftet så hittar du som lärare material att använda för att fördjupa ert teaterbesök hos oss. Lärarhandledningen är disponerad på följande vis:

1. Innan teaterbesöket: Vad behöver ni veta?
2. Efter teaterbesöket: Uppsamling och summering
3. Praktiska övningar och diskussionsfrågor
4. Teamet bakom föreställningen

Läsversion av manus samt synopsis finns som fristående bilaga till denna handledning.

1. Innan teaterbesöket

Att göra ett teaterbesök med skolan kan vara alltifrån att besöka en av stadens största teatrar och sitta i en salong flera meter från scenen, till att en teatergrupp kommer och spelar något i ens eget klassrum, till att uppleva ett allomslutande performance där eleverna själva deltar i att påverka handlingen av historien. Vissa elever har varit på teater eller dans många gånger och kanske till och med går på kurser i teater eller dans. Andra har aldrig kommit i kontakt med scenkonst. För att uppleva BETWEEN behöver era elever inga särskilda förkunskaper men det kan vara till hjälp att ge dem viss information innan besöket för att väcka deras intresse och nyfikenhet.

Praktisk info om BETWEEN:

- Klassen ska vara på plats 5-10 minuter innan föreställningstiden.
- Klassen möts av en skådespelare och en tekniker. Det är dessa två som presenterar föreställningen och tar hand om eleverna under hela besöket.
- Längd på föreställningen är ca. 45 min. Räkna med ca 1 timma och 15 minuter för hela besöket för att hinna hänga av er, gå på toa innan och ha kort uppsamling efteråt.
- BETWEEN är en hörlursföreställning där ljudet utgör de flesta sceniska bilderna.
- Publiken rör sig i scenrummet med hjälp av enkla instruktioner i hörlurarna.
- Lärare tar del av verket i hörlurar samtidigt som eleverna men sitter utanför scenrummet, detta för att en dimension av berättelsen handlar just om barnet som ska få vara ifred från vuxenvärlden.

Att berätta för eleverna innan teaterbesöket:

- Prata gärna om vad teater kan vara för typ av upplevelse. Den här gången ska klassen få möta en helt nyskriven berättelse som en teatergrupp skapat just med barn i deras ålder i åtanke. Era elever är alltså vår viktigaste publik!
- Ha bekväma kläder, eleverna kommer att sitta, ligga och röra er i rummet.
- Skor och ytterkläder ska lämnas utanför scenrummet, läraren sitter utanför och vaktar.
- Om en elev behöver lämna scenrummet så finns du som lärare där utanför.
- Mobiltelefoner lämnas med läraren utanför för att inte störa vår tekniska utrustning.
- Skådespelare och teknikers instruktioner är viktiga för att förstå hur föreställningen går till och för att det ska bli en bra upplevelse för alla. Be eleverna att vara uppmärksamma på dem.

2. Efter teaterbesöket

Direkt efter föreställningen så finns skådespelare och tekniker kvar i scenrummet eller precis utanför för att svara på frågor. Du som lärare får med dig material i form av det här häftet så att du kan jobba vidare med föreställningen vid passande lektionstillfälle. Nedan hittar du förslag på övningar.

Runda

Samla gruppen i en ring. Be alla att sluta ögonen och be varje elev i tur och ordning att säga det första som de kommer att tänka på från föreställningen. Det kan vara vilket intryck som helst; känslor, objekt, repliker, ljus eller ljud. Syftet med övningen är att synliggöra hur vi alla upplever en berättelse på skilda vis och samtidigt väcka teaterhändelsen till liv igen efter föreställningens slut.

Summering av teaterhändelsen och narrativet

När gruppen har väckt minnet av föreställningen till liv så kan ni tillsammans summera er upplevelse och skriva upp nyckelord på tavlan. Till lärarens hjälp finns läsversion av manus samt synopsis som fristående bilaga till lärarhandledningen.

- Vem var Ana (t.ex. ålder, kön, vart bodde hon)?
- Hur var relationen till hennes kompis? (t.ex. hur länge hade de känt varandra, vad kände Ana för sin kompis)?
- Vad ville Ana i berättelsen? (Vilken drivkraft har karaktären, och hur agerar den för att komma dit den vill?)
- Varför gjorde Ana det hon gjorde? (Vad tycks motivet vara för karaktärens handlingar?)
- Vad var publikens roll i föreställningen? (Varför lyssnade de inte bara på Anas berättelse genom att sitta still på sina stolar?)
- Hur kändes det att bli Ana? (Vilka instruktioner behövdes för att publiken skulle bli Ana?)
- Vad hände i ljudlandskapet och hur påverkade ljuden och musiken Anas berättelse?
- Vilka platser besöktes och hur kändes det i kroppen när ni besökte dessa platser? Kändes det varmt/kallt/spännande/lyckligt/läskigt/sorgligt på/i skolgården, parken, Anas rum, universum, mamas mage etc.?

3. Praktiska övningar (använd t.e.x. i ämnet svenska)

Tänk tillbaka på ett eget minne

I Between tänker Ana tillbaka på olika stunder som hon upplevt tillsammans med sin kompis. Vilka platser återbesöker vi tillsammans med Ana i föreställningen?

Anas minnen har olika dofter. Minns du vad det luktar på skolgården som hon beskriver? Hur doftar det en natt i parken vid bänken?

Pröva att själv färdas i dina tankar tillbaka till ett eget minne, en situation då du mådde väldigt bra, ett stund du gärna kunde stanna kvar i ett tag. Har det minnet en doft? Är det varmt eller kallt? Finns det ljud? Vilken sorts ljus är det i minnet? Om du vill skriv ner ditt minne bara genom att beskriva just sådant som doft, ljus, ljud och temperatur.

I nästa steg kan du skapa en egen föreställning genom att spela in dig själv eller en kompis när du/ni läser upp minnet (använd inspelningsutrustning eller en mobiltelefon).

Kontakta dig själv i dåtid och framtid

I föreställningen så säger Ana att allting händer samtidigt och att det inte finns någon tid. Skriv ett brev till dig själv när du var på väg till första dagen i 6-års. Vad önskar du att ditt 6-åriga jag visste om livet?

Skriv ett brev till ditt 15-åriga jag. Beskriv hur du vill att ditt liv är när du går i 9:an.

Du som lärare kan be eleverna att spara dessa brev hemma. Det senare brevet ska inte öppnas förrän på deras 15-årsdag.

Avslappningsövning "Tillbaka i mammas mage" inspirerad av föreställningen

Lägg dig ner på rygg, dra upp knäna och ha fötterna i golvet.

Blunda

Bara andas lite.

Nu är du alltså i din mammas mage.

Du ligger i vatten.

Det är inte varmt eller kallt, det är precis som du.

Tänk att väggarna omkring är din mammas hud.

Lyft armarna.

rör dom långsamt runt i vattnet.

Ta ett simtag.

Ett till.

Ett till.

Lägg händerna på din mage

Lägg din ena hand på ditt hjärta.

Du ligger på rygg i din mammas mage, med fötterna i golvet och en hand på hjärtat,

känner du hur det bultar.

Du hör något, det är någon som pratar, men du vet inte att det är ett språk för du vet ingenting.

Lite ovanför dig ligger din mammas hjärta och bultar som det enda du verkligen känner till.

Du vet inte att tillexempel fot heter fot och att måndag kommer före tisdag, för ingenting är bestämt.

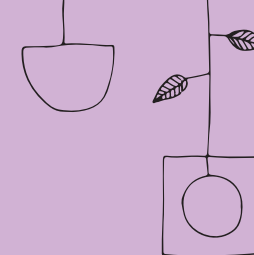
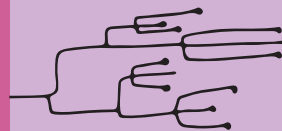
Allt kan lika gärna vara annorlunda.

Andas in. Andas ut.

Öppna ögonen

I din egen takt res dig upp

"Jag tyckte att man kände lugnet i kroppen. Det var en bra berättelse."

Diskussionsfrågor om rum, tid, materie och sorg i ämnena NO, filosofi eller livkunskap

I det här avsnittet har vi tagit exempel från texten som kan fungera som diskussionsunderlag. Använd citaten nedan eller hitta andra lämpliga citat i läsversionen av manus.

RUM

"Nu är du i mellanrummet

mittemellan alla tider

din kropp är viktlös

i ett genomskinligt lager av verkligheten"

Att diskutera: Vad är Between för plats? Hur förhåller sig den platsen till "verkliga världen"?

"Jag ska berätta hur mitt rum ser ut.

Blunda. Sådär ser det ut: det är ganska vitt och vanligt.

Jag har ganska några möbler. Jag har tagit bort det mesta.

Det här är ett ganska litet rum

som ligger i en lägenhet

på trettonde våningen

i ett skitstort hus.

Utanför finns några fotbollsplaner

och den fula parkeringen."

Att diskutera: Går det att med fantasins hjälp känna att man är i ett annat rum än det man faktiskt just nu befinner sig i? Vad kännetecknar ett rum om det inte bestäms av fyra väggar och ett tak? Kan det finnas flera rum i ett rum?

TID

"[...]och om 43 minuter och arton sekunder är sommarlovet slut."

"Lägg händerna runt naveln. Från naveln löper tråden uppåt från urtiden där en bananplanta mognar och blir alla fruktstunder ni delar."

Att diskutera: Tidsuppfattning kan skilja sig mycket mellan olika människor och den skiljer sig definitivt mellan barn och vuxna. Hur fungerar objektiv tid såsom klocktid i relation till tiden som abstraktion i föreställningen.

MATERIE

"Små partiklar som har klumpat ihop sig på olika sätt och blivit olika saker, några blev en bäbis, några blev ett träd några en kanin, några ett tak och några ett golv.

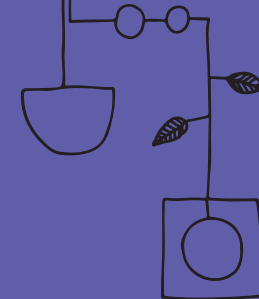
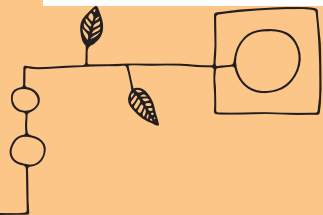
Det här känner du igen, det har du hört nånstans, allt som finns är atomer som fortsätter i andra atomer - din kropp, golvet, huset, alla andra kroppar, och någonstans genom allfet hon.

Vicka lite försiktigt på tårna.

Någonstans i alla atomer möter dina tår hennes.
Dina tår är hennes."

Att diskutera: Kopplingen till den egna kroppen och något så avlägset som Big Bang.

"Jag gillade att man själv fick göra saker för då kunde man föreställa sig berättelsen mer!"

SORG

"Dom säger att det här är livet, eller hur: som en linje, det som hände har hänt, och du måste gå vidare, en knäckebröds morgon i taget tills det har gått över, för det är som det är, du kan faktiskt inte stanna där inne på rummet för alltid"

"Lägg händerna ner mot golvet. Det finns alltid någon som tänker samma sak som du. Och som går fram till en vägg, till ett golv, till ett tak och trycker sina händer.

Stryk med fingertopparna över golvet.

Hennes trådar löper genom tiden, genom rummet.

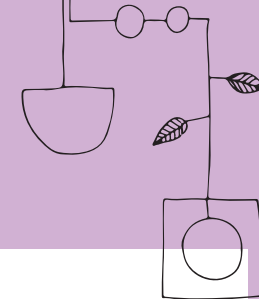
Var du än är, när du än är, behöver du bara snudda vid golvet, bänken, asfalten, så når ni varandra. Här skapas nya trådar, som blir nya trådar, som blir nya trådar.

Här skrivs världshistorien om."

Att diskutera: Vad är sorg? Vad händer när en person dör? Hur skapar Ana strategier för att hantera sin sorg och hålla sin bästa vän närvarande i livet? Hur betar sig de vuxna runt henne?

"Det var spännande och man blev avslappnad och man kunde leva sig in i hur det var att ha förlorat sin bästa vän. Så det känns som att jag är mer tacksam av livet nu."

4. Teamet bakom föreställningen

I föreställningen möter klassen en skådespelare och en tekniker. Men innan föreställningen började spela så har flera personer varit inblandade för att skapa verket.

Anne Jonsson - regissör
Lisen Rosell - skådespelare och medskapare
Emma Palmkvist - dramatiker och dramaturg
Tanya Byrne - ljuddesigner

Olle Axén - ljussättare och tekniker
Sanna Adibzadeh/Freja Forsström- tekniker
Carolina Oscarsson- kommunikator
Julie Finnved – produktionsassistent
Siri Nyke - producent
Lisa Dalenius – grafisk formgivning

Om UngaTur och arbetsmetod

UngaTur är en fri teatergrupp med fokus på målgruppen 12 – 25 år.
Vi vill ge den unga publiken en teaterhändelse som väcker deras sinnen, känslor, nyfikenhet och intellekt. Vår vision är att spränga gränserna för vad scenkonst för unga kan vara och ta tillvara på målgruppens omstörtande potential!

I vår konstnärliga process arbetar vi kollektivt, experimentellt och målgruppsfokuserat för att ta fram relevant scenkonst som skapar känslomässig identifikation hos en ung publik. Genom intervjuer, publikfeedback och workshops med referensgrupper ur vår målgruppsålder utvecklar vi vårt arbete i dialog med vår publik.

På bild: Elever ur årskurs 6 på Skarpnäcksskolan
Foto: UngaTur

